Добре дошли

• Отидете на <u>www.menti.com</u>

• Това е сайт за анкети, който ще използваме активно на тази консултация

- Код: /*ПОПЪЛНИ В НАЧАЛОТО*/
- Подредете по приоритет за вас темите, които ще разглеждаме днес

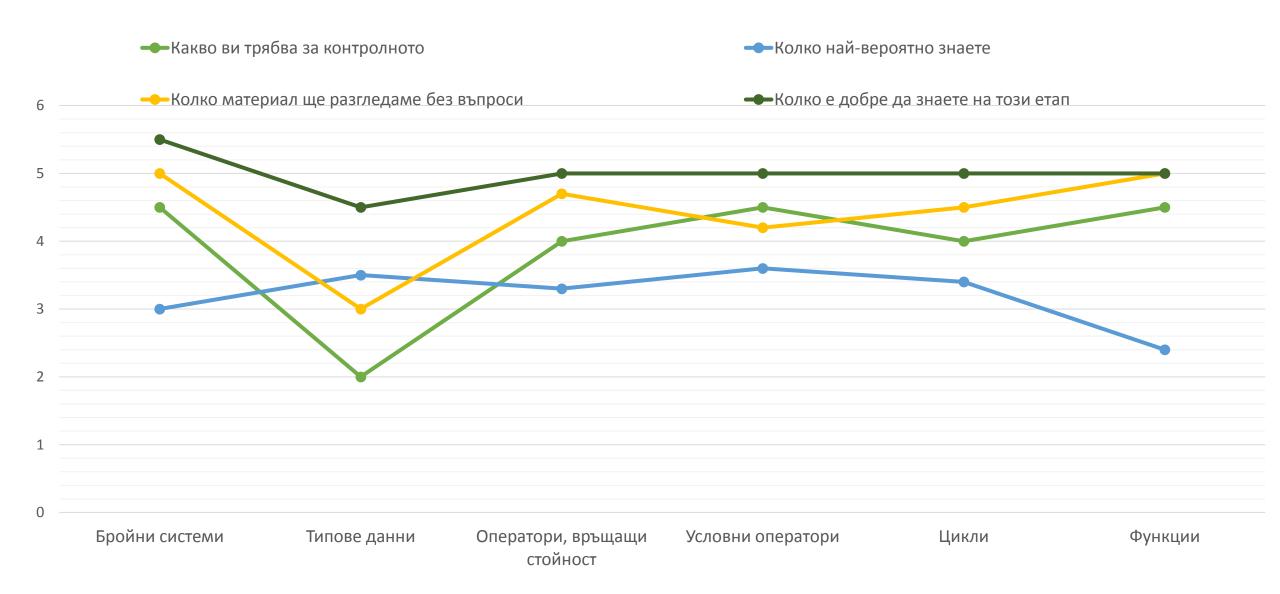
Консултация по УП за теоретично контролно 1

Изготвена и представена от Мартин Илиев

Какво покрива тази презентация

- Бройни системи
- Типове данни
- Оператори връщащи стойност
- Условни оператори
- Цикли
- Функции
- Време за въпроси (надявам се да остане такова)

Анализ на материала

Какво всъщност е бройна система

- Начин за представяне на числата посредством дадена азбука
- Основа:
 - градуси, минути и секунди 60
 - часове 24
 - RGB 16
 - финанси 10
 - машинен код 2

Десетична бройна система

- Азбука 0-9
- Основа 10

• Число в десетичен запис, преведено в десетична бройна система $43\ 671 = 4 \times 10^4 + 3 \times 10^3 + 6 \times 10^2 + 7 \times 10^1 + 1 \times 10^0$

Двоична бройна система

- Азбука 0-1
- Основа 2

• Число в двоичен запис, преведено в десетична бройна система $110010_{(2)} = 1 \times 2^5 + 1 \times 2^4 + 0 \times 2^3 + 0 \times 2^2 + 1 \times 2^1 + 0 \times 2^0 = 50$

Шестнайсетична бройна система

- Азбука О-F A=10, B=11, C=12, D=13, E=14, F=15
- Основа 16

• Число в шестнайсетичен запис, преведено в десетична бройна система

$$F6A_{(16)} = 15x16^2 + 6x16^1 + 10x16^0 = 3946$$

decimal	hexadecimal	binary			
0	0	0000			
1	1	0001 0010			
2	2				
3	3	0011			
4	4	0100			
5	5	0101			
6	6	0110			
7	7	0111			
8	8	1000			
9	9	1001			
10	A	1010			
11	В	1011			
12	С	1100			
13	D	1101			
14	E	1110			
15	F	1111			

Преминаване в и от десетична бройна система

- Преминаването в десетична бройна вече е показано в предните слайдове
- Преминаване в друга бройна система п
 - Делим на n и запазваме остатъка, докато не получим 0

```
36/2 = 18 (остатък 0)

18/2 = 9 (остатък 0)

9/2 = 4 (остатък 1)

4/2 = 2 (остатък 0)

2/2 = 1 (остатък 0)

1/2 = 0 (остатък 1)
```

• Записваме остатъците в обратен ред => 36 = 100100₍₂₎

Преминавания в бройни системи с основи, когато една от основите е степен на другата

•
$$100100_{(2)} = 1x2^5 + 1x2^2 = 36$$

•
$$100100_{(2)} = 24_{(16)}$$

• Ами ако имаме $10101010101111010101111010_{(2)}$???

Преминавания в бройни системи с основи, когато една от основите е степен на другата

- $101010100011110101010111010_{(2)}$
- 0101010100011110101010111010 $_{(2)}$ -стойността не се променя
- 0101 | 0101 | 0001 | 1110 | 1010 | 1011 | 1010₍₂₎
- 5 5 1 E A B A

• =>101010100011110101010111010₍₂₎ = $551EABA_{(16)}$

Преминавания в бройни системи с основи, които не са взаимно прости

•
$$732472_{(8)} = ?_{(2)}$$

• 7 3 2 4 7 2

• $732472_{(8)} = 111 \ \underline{0}11 \ \underline{0}10 \ 100 \ 111 \ \underline{0}10_{(2)}$

• !Не забравяйте, че всяко разбиване трябва да съдържа даден брой цифри, затова винаги проверявайте!

Какво са бит, байт, килобайт и т.н.?

- Бит(binary digit) 1 двоична цифра 1 0 0 0 1₍₂₎ число с 5 бита
- Байт 8 бита 10011001₍₂₎ - число с 8 бита или 1 байт
- Килобайт 1000/1024 байта (спори се)
 - International System of Units 1kb = 10³ bytes
 - Microsoft $1kb = 2^10 bytes$

Типове данни

- Усложняват работата на начинаещите програмисти
- Позволяват управление на паметта
- Помагат за проверка на логика
- Определят множество от допустими стойности
- Делят се на примитивни и съставни

Примитивни типове данни

- булев (bool)
- целочислен (int)
- символен (char)
- изборен (enum) в бонус материалите
- числа с плаваща запетая (float, double)

Размер на примитивните типове данни

*Информацията е валидна за 64 битова ОС, x64 базиран процесор и VC компилатор

- 1 byte bool, char
- 2 bytes short (int)
- 4 bytes int, long(int), float, enum
- 8 bytes long long(int), double, long double

Boolean

- Ключова дума bool
- Множество от стойности: {0, 1}
- 0 и 1 могат да бъдат заместени с литералите false и true
- false е равностойно на 0
- true е равностойно на 1
- Всяка стойност различна от 0 се смята за true

Цели числа

- Ключова дума int (или само името на модификатора)
- Множество от стойности: [-2³¹;2³¹ -1]
- Модификатори
 - short: [-2¹⁵;2¹⁵ -1]
 - long: $[-2^{31}; 2^{31} 1]$
 - long long: [-2⁶³;2⁶³ -1]
 - unsigned: [0;2^x –1], където (x = 16,32,64)
- По подразбиране целочислените константи са int, за да се третира като long long трябва да го отбележим:
 - 123414234123523

Числа с плаваща запетая

- Ключова дума double
- Множество от стойности: +/- 1.7e +/- 308 (~15 digits)
- Модификатори
 - long: също като при int нищо не прави под моята архитектура

Числа с плаваща запетая

- Ключова дума float
- Множество от стойности: +/- 3.4e +/- 38 (~7 digits)
- По подразбиране константите с плаваща запетая са double, за да се отбележи, че искаме да се третира като float трябва да го отбележим:
 - 3.14 F

Character

- Ключова дума char
- '' използват се, за да работим директно със символ
- ' ' съдържат само 1 символ
- '\ ' специален символ, няколко символа образуват 1 конкретен '\n', '\t', '\\'
- Приложения на ASCII таблицата може да разгледате в бонус материалите

ASCII TABLE

_De	ecimal He	Э×	Char	Decimal	Нех	Char	_I Decimal	Нех	Char	ı Decimal	Hex	Char
0	0		[NULL]	32	20	[SPACE]	64	40	0	96	60	*
1	1		[START OF HEADING]	33	21	!	65	41	A	97	61	a
2	2		[START OF TEXT]	34	22		66	42	В	98	62	b
3	3		[END OF TEXT]	35	23	#	67	43	C	99	63	c
4	4		[END OF TRANSMISSION]	36	24	\$	68	44	D	100	64	d
5	5		[ENQUIRY]	37	25	%	69	45	E	101	65	e
6	6		[ACKNOWLEDGE]	38	26	δ:	70	46	F	102	66	f
7	7		[BELL]	39	27	1	71	47	G	103	67	g
8	8		[BACKSPACE]	40	28	(72	48	Н	104	68	h
9	9		[HORIZONTAL TAB]	41	29)	73	49	1	105	69	
10	Α		[LINE FEED]	42	2A	*	74	4A	J	106	6A	j
11	В		[VERTICAL TAB]	43	2B	+	75	4B	K	107	6B	k
12	C		[FORM FEED]	44	2C	,	76	4C	L	108	6C	1
13	D		[CARRIAGE RETURN]	45	2D	-	77	4D	M	109	6D	m
14	E		[SHIFT OUT]	46	2E		78	4E	N	110	6E	n
15	F		[SHIFT IN]	47	2F	/	79	4F	0	111	6F	0
16	10	0	[DATA LINK ESCAPE]	48	30	0	80	50	P	112	70	р
17	1:	1	[DEVICE CONTROL 1]	49	31	1	81	51	Q	113	71	q
18	13	2	[DEVICE CONTROL 2]	50	32	2	82	52	R	114	72	r
19	13	3	[DEVICE CONTROL 3]	51	33	3	83	53	S	115	73	S
20	14	4	[DEVICE CONTROL 4]	52	34	4	84	54	Т	116	74	t
21	1!	5	[NEGATIVE ACKNOWLEDGE]	53	35	5	85	55	U	117	75	u
22	10	6	[SYNCHRONOUS IDLE]	54	36	6	86	56	V	118	76	v
23	17	7	[ENG OF TRANS. BLOCK]	55	37	7	87	57	w	119	77	w
24	13	8	[CANCEL]	56	38	8	88	58	Х	120	78	x
25	19	9	[END OF MEDIUM]	57	39	9	89	59	Υ	121	79	ν
26	1/	Д	(SUBSTITUTE)	58	ЗА	:	90	5A	Z	122	7A	z
27	11	В	[ESCAPE]	59	3B	;	91	5B	[123	7B	{
28	10		[FILE SEPARATOR]	60	3C	<	92	5C	\	124	7C	Ĩ
29	11		[GROUP SEPARATOR]	61	3D	=	93	5D	1	125	7D	}
30	11	E	[RECORD SEPARATOR]	62	3E	>	94	5E	^	126	7E	~
31	11	F	[UNIT SEPARATOR]	63	3F	?	95	5F	_	127	7F	[DEL]

Константи и литерали

- Константните и литералните стойности в С++ са такива, които не могат да се променят
- Числовите стойности
 - 1 е 1 и това няма как да се промени
- Booleans
 - Истината е истина и лъжата е лъжа
- Символи
 - 'а' не може да се промени

Променливи

- Ядрото на информатиката
- Обратно на константите, потребителят избира каква стойността на променливата
- Потребителят избира типът
- Потребителят може да променя стойността

Синтаксис(не важи за enum)

- <тип> <име на променливата>; декларация
- <тип><име на променливата> = <стойност>; декларация + инициализация

• !!!Неинициализираните променливи са потенциален източник на грешки, бъдете много внимателни с тях!!!

Именуване на променливи

- Препоръчително от 1 до 31 символа, някои компилатори работят и с подълги имена
- Имената трябва да започват с латинска буква, \$ или _, след първия символ може да има и цифри
- Има разлика между главни и малки букви
- Някои имена са забранени, защото вече са запазени
- След като едно име бъде употребено то също става запазено за съответното поле

Примери

```
int php = 5;
double _{$}=3;
char nayqkiqsimvolever = 'M';
float MnOgOqKo = 2.4;
bool = false;
long __ = 5234;
long long $$ = 42342;
unsigned gjnueirgeri = 453;
```

Важно!!!

• Всички примери от предния слайд работят

•Не правете така!!!

• Това е много лоша практика и може да ви струва скъпо!

Именуване на променливи – добри практики

• Когато пишете код и използвате променливи, които имат важна роля е важно да ги именувате така, че да е ясно каква роля имат!

• Не е добре променливите ви да имат много дълги имена

• Не е препоръчително да пишете на шльокавица, защото един ден кодът ви може да се чете от човек, който не говори български

Примери

```
int age = 5;
double sum = 3;
char coolestSymbol = 'M'; //camelCase
float MyDegree = 5.6; //PascalCase
long remaning slides = 5234; //space replacement
bool isOk= true; //добра практика за именуване на bool
bool hasBlueEyes = false;
```

Представяне на константа в бройна система, различна от десетичната

- За да използвате шестнайсетична бройна система, трябва предичислото да напишете 0х.
 - Например, за да присвоите на променлива а стойност 255, използвайки шестнайсетичното и представяне (FF), трябва да напишете int a = 0xFF.
- За да използвате двоична бройна система, от C++14 съществува и опцията 0b
 - Например, за да присвоите на променлива а стойност 5, използвайки двоичното и представяне (101), трябва да напишете int a = 0b101.

Константни променливи

• const <тип><име на променливата> = <стойност>;

• Стойността се задава при инициализация и не може да се променя след това

• Неинициализирана константа - undefined behaviour

Примери

```
const int number; //неинициализирана константна променлива, //повечето компилатори ще изведат грешка
```

```
//правилно създаване на константа //добра практика е имената на променливи да са изцяло с главни букви const int MY_NUM = 2; const char TAB = '\t'; const double PI = 3.14;
```

Задачи за вас #1

• Отидете на <u>www.menti.com</u>

Задача

• Колко памет ще се задели в следния случай? unsigned a, b, c=a;

• Използването на неинициализирана променлива е недефинирано поведение!!! => приемаме, че няма да се компилира=>0

• Ще се компилира ли следният код?

```
const int first = 55;
int second = first;
second = 40;
```

• Отговор: да, защото по никакъв начин не променяме стойността на first

• Как според вас се определя колко най-малко бита са необходими, за да се представи в двоичен вид дадено число?

- Отговор: Ако числото е положително, намираме най-близката степен на 2, по-голяма от даденото число. Ако числото е отрицателно, намираме най-близката степен на 2, по-голяма или равна на даденото число и добавяме още 1 бит за знака.
- //1 бит за знака е излишен при положително число, защото търсим оптимално представяне

Супер сте!

• 10 минути почивка

• Ако искате можем да започнем по-рано, за да свършим по-късно. ©

Оператори връщащи стойност

- Команди, които имат специални изисквания
- Запазен символ или комбинация от символи
- Съществува йерархия на операторите

Типове оператори

- 1. Comma Operator в бонус материалите
- 2. Mathematical Operators
- 3. Assignment Operator
- 4. Logical Operators
- 5. Relational Operators
- 6. Bitwise Operators
- 7. Shift Operators
- 8. Unary Operators
- 9. Ternary Operator

Приоритет на операторите

Category	Operator	Associativity
Postfix	O [] -> . ++	Left to right
Unary	+ - ! ~ ++ (type) * & sizeof	Right to left
Multiplicative	* / %	Left to right
Additive	+ -	Left to right
Shift	<<>>>	Left to right
Relational	< <= > >=	Left to right
Equality	== !=	Left to right
Bitwise AND	&	Left to right
Bitwise XOR	^	Left to right
Bitwise OR		Left to right
Logical AND	&&	Left to right
Logical OR		Left to right
Conditional	?:	Right to left
Assignment	= += -= *= /= %= >>= <<= &= ^= =	Right to left
Comma	2	Left to right

Аритметични оператори

- + събиране 5+3=8
- - изваждане 5-3=2
- *умножение 5*3 = 15
- /деление 15/3=5
- % остатък при деление 5%3 =2

• Резултатите са константи

Относно %

• Изглежда абстрактен, но е изключително важен

- Приложения
 - Намиране на последна цифра 15%10=5
 - Проверка дали дадено число се дели на друго
 - Проверка за четност 23%2=1 => не е четно
- Не може да дели променливи с плаваща запетая

Оператор за присвояване

- <променлива> = <израз>;
- <lvalue> = <rvalue>;

- <lvalue> място в паметта със стойност, която може да се променя
 - Пример: променлива
- <rvalue> временна стойност, без специално място в паметта
 - Пример: константа, литерал

Оператор за присвояване

• Дясноасоциативна операция!

$$(a=b)=(c=(d=f))=4-грешно$$

Задачи за вас #2

• Отидете на <u>www.menti.com</u>

```
int a=1,b=2,c=3,d=4,f=5;
a=b=c=d=f=4;
```

std::cout<<a;

>>4

```
int a = 5, b = 3;

(a = b) = a + 3;
```

std::cout <<a<<,,, "<<b;

>> 6, 3

int
$$a = 5$$
, $b = 3$;
 $(a = b) = a + 3$;

- 1. a=b е с приоритет заради скобите
- 2. а вече има стойност 3
- 3. a+3=6
- 4. a = 6

Смесени оператори за присвояване

Логически оператори

- Работят само с булеви стойности
- && дали и двете страни са истина
- || дали поне една от двете страни е истина
- •! Обратното на булевата стойност вдясно

Таблица на логическите операции

Α	В	A&&B	A B	!A	!B
True	True	True	True	False	False
False	True	False	True	True	False
False	False	False	False	True	True
True	False	False	True	False	True

```
bool error(){
      abort(); //функция, която гърми
      return true;
int main(){
false && error();
std::cout << "Did it explode?\n";</pre>
```

```
bool error(){
      abort(); //функция, която гърми
      return true;
int main(){
true && error();
std::cout << "Did it explode?\n";</pre>
```

```
bool error(){
      abort(); //функция, която гърми
      return true;
int main(){
true || error();
std::cout << "Did it explode?\n";</pre>
```

```
bool error(){
      abort(); //функция, която гърми
      return true;
int main(){
false || error();
std::cout << "Did it explode?\n";</pre>
```

- Ако левият bool на && e false, && връща false, без да проверява десния
- Ало левият bool на || е true, || връща true, беаз да проверява десния

Релационни оператори

- Служат за сравняване на 2 стойности
- == дали двете са равни
- != дали двете са различни
- > дали лявата е по-голяма от дясната
- < дали лявата е по-малка от дясната
- >= дали лявата е по-голяма или равна на дясната
- <= дали лявата е по-малка или равна на дясната

• При сравняване на литерал, ще се вземе числената им стойност (виж ASCII таблицата)

Единични оператори

- Работят само с 1 променлива
- Примери:

```
++
```

--

+

_

• Други, които днес няма да разглеждаме, но скоро ще ви вкарат в ада: &, *, new, delete

• Ще разгледаме само ++, всичко при -- е аналогично

- Има два различни оператора ++
 - Prefix (пред името на променливата)
 - Postfix (след името на променливата)

• И двата увеличават стойността на променливата с 1, но връщат различни резултати

Разлика между prefix и postfix

- Prefix връща стойността на променливата след инкрементиране
- Postfix връща стойността на променливата преди инкрементиране

- Prefix връща Ivalue
- Postfix връща rvalue

Оператори + и – (отново)

• + и – могат да се използват и само върху един елемент

• Единичните оператори +/- влияят върху знака на числовите стойности

- int a = 50;
- а = -а; //а ще придобие стойност -50
- а = +а; //а ще си запази стойността

Оператор?:

• Основен синтаксис:

<булева стойност> ? <израз 1> : <израз 2>

• Ако <булева стойност> е true, операторът ще върне <израз 1>, иначе ще върне <израз 2>

• !!!<израз 1> и <израз 2> трябва да са от един и същ вид, иначе ще се получи грешка при компилация

Примери с оператор?:

• int a = 1 ? 2 : 3; // а ще получи стойност 2, зле написан код

• int a = (0 ? 2 : 3); // а ще получи стойност 3, четлив код

• int a = 5 + (5<4?2:3); //а ще получи стойност 8

 Принтиране на по-малка променлива std::cout<<(a < b ? a : b);

Задачи за вас #3

• Отидете на <u>www.menti.com</u>

```
int a = 5, b=0;
++a += ++b * a;
std::cout<<a;
```

• Ще се компилира, защото ++a e lvalue, a += е оператор за присвояване

```
int a = 5, b=0;
++a += ++b * a;
std::cout<<a;
```

- 1. а ще стане 6 заради префикса
- 2. b ще стане 1
- 3. b умножено по стойността на а ще даде 6
- 4. към а ще добавим 6
- 5. а ще стане 12

```
int a=5, b=4;
std::cout<<((2*b-- > --a && a-- == b++)?"Algebra":"Geometry");
```

• "Algebra" и "Geometry" очевидно са от един и същ тип => няма основания, за грешка при компилация

- 1. а ще стане 4
- 2. 2*4 > 4 очевидно е вярно
- 3. b ще стане 3
- 4. 4==3 очевидно грешно
- 5. && ще върне false
- 6. а ще стане 3
- 7. b ще стане 4
- 8. Ще се изпише Geometry

Свършихме с операторите!!!

• Почти по средата сме! 😊

Коментари

- Казват на компилатора, да прескочи текста, който заграждат
- Коментарите са в помощ на програмиста и най-вече на тези, които могат един ден да четат кода му
- Слагайте коментари винаги, когато очаквате някой да чете кода ви
- Липсата на коментари води до понижаване на качеството на кода

Коментари

• В С++ има два основни типа коментари

• Еднолинейни

// - казва на компилатора да не компилира повече на този ред

• Многолинейни

/* казва на компилатора да не компилира докато не срещне */

Пространства (scope)

- Пространствата се използват за абстрахиране на данни от настоящото поле или за изпълнение на няколко команди с едно повикване
- Синтаксис {......}
- В {.....} важат всички правила на С++
- Всички данни извън {.....} се пренасят в него
- Можем да декларираме нова променлива с име като на такава извън {....} и тогава {......} забравя за старата

Задачи за вас#4

• Отидете на <u>www.menti.com</u>

```
int a = 0;
{
    int a = 5;//нова променлива
    ++a;
}
• std::cout<<a;//първата а не е била променяна => 0
```

```
int a = 0;
{
    ++a;//променя оригиналната a
    int a = 5;
}
• std::cout<<a;//1</pre>
```

```
int a = 0;
{
    ++a;
    int a = 5;//нова променлива
    std::cout<<a;//извеждаме новата променлива =>5
}
```

Супер сте!

• 10 минути почивка

• Не се тревожете, най-лошото тепърва предстои! ©

Условен оператор

• Синтаксис: if (<условие>) <действие1> [else <действие2>]

• Възможно е <действие2> да бъде друг условен оператор

if (<ycловие1>) <действие1> else if (<yсловие2>) <действие2> [else <действие3>]

Примери за условен оператор

```
• int x,y;
• std::cin>>x>>y;
if(x<y) std::cout<<"x is lower than y";else;</li>
• Горното е равносилно на if(x<y) std::cout<<"x is lower than y";
if(x<y) std::cout<<"x is lower than y\n";</li>
 else if(x>y) std::cout<<"x is higher than y\n";
 else std::cout<<"x is equal to y\n";
```

Scope като команда на условен оператор

```
if(a<b)</li>{//Many lines code here
```

Вложени условни оператори

```
if (a > 0) if (b > 0) std::cout << 1; else std::cout << 3;</li>
• Какво ще стане ако а е -1?
if (a > 0){
                                             if(a>0){
       if (b > 0){
                                                    if(b>0){
                                                            std::cout<<1
               std::cout << 1;
                              ИЛИ
                                                    else{
else{
                                                            std::cout<<3;
        std::cout << 3;
```

Вложени условни оператори

```
if (a > 0) if (b > 0) std::cout << 1; else std::cout << 3;</li>
```

• Какво ще стане ако а е -1?

```
if(a>0){
    if(b>0){
        std::cout<<1
    }
    else{
        std::cout<<3;
    }
}</pre>
```

Добри практики при писане на условен оператор

```
• if (a > 0) if (b > 0) std::cout << 1; else std::cout << 3;
if (a > 0)
         if (b > 0)
                    std::cout << 1;
          else
                    std::cout << 3;
```

```
• int a = 10;
if(a==0)
      std::cout<<"nula";
else if (a==1)
      std::cout<<"edno";
else if(a==2)
      std::cout<<"dve";
else if(a==10)
      std::cout<<"deset";</pre>
```

• Когато искаме да имаме няколко различни изхода в зависимост от стойността на 1 променлива, if ; else невинаги е оптимален

```
switch (<променлива>) {{ case <стойност> : { <действие> } }[ default : { <действие> } ]}
```

```
• switch(a)
      case 1: std::cout<<"edno";
      case 2: std::cout<<"dve";
      case 10: std::cout<<"deset";
      default: std::cout<<"too big"; //може да е навсякъде в тялото и
                                   винаги ще се разглежда последен
```

• Какво не е наред с кода от предния слайд?

• При въвеждане на 1 ,например, изходът ще бъде:

ednodvetrichetiripetshestsedemosemdevetdesettoobig (оцветяването е само с цел да се чете по-лесно)

Оператор за прекъсване

• Ключова дума: break

• Операторът за прекъсване break има две функции

• Когато се използва в switch-statement, при извикването си казва на програмата да спре да изпълнва командите от switch

• Няма смисъл да се слага след последния случай

• Втората функция ще разгледаме по-късно

```
• switch(a)
       case 1: std::cout<<"edno"; break;</pre>
       case 2: std::cout<<"dve"; break;</pre>
       case 10: std::cout<<"deset";break;</pre>
       default: std::cout<<"too big";</pre>
```

Задачи за вас#5

• Отидете на <u>www.menti.com</u>

Отговор: dvel wont forget to break

```
Какво ще се изведе на конзолата?
int a = 0;
switch(a)
      case 1: std::cout<<"edno";break;</pre>
      default:4==2+2;
      case 2: std::cout<<"dve"; std::cout<<"I wont forget to break";break;
```

```
Какво ще се изведе на конзолата?
int a = 2;
switch(a)
      case 1: std::cout<<"edno";break;</pre>
      case 2: int b = a + 5; std::cout<<b;break;
      default:break;
```

• Отговор: грешка при компилация

• За да се инициализират променливи в случай на switch, трябва да се създаде нов scope, в който да се инициализира новата променлива

```
switch(a)
{
     case 1: std::cout<<"edno"; break;
     case 2: {int b = a + 5; std::cout<<b;} break;
     default:break;
}</pre>
```

• ErrorC2360 initialization of 'b' is skipped by 'case' label

• Ако обаче случаят, в който се инициализира нова променлива е последен, то тогава не се получава грешка при компилация

```
int a = 2;
switch (a)
{
          case 1: std::cout << 1; break;
          default:break;
          case 2: int b = a+5; std::cout << b; break;
}</pre>
```

Ще изведе 7

Какво ще се изведе на конзолата?

```
int a =2;
if(a==2) std::cout<<"dve";
if(a != 3) std::cout<<"not3";
else if (a<3) std::cout<<"small";
else std::cout<<"big";</pre>
```

• Отговор dvenot3

Какво ще се изведе на конзолата?

```
int a = 2;
if(a==2) {
       std::cout<<"dve";
if(a != 3) {
       std::cout<<"not3";
} else if (a<3) {
       std::cout<<"small";</pre>
} else {
       std::cout<<"big";
```

Цикли

• Случвало ли ви се е да ви накажат да напишете "Няма да говоря в час" 1000 пъти?

• Колко по-лесно е веднъж да напишете:

```
for(unsigned i =0; i<1000; ++i) std::cout<<"Няма да говоря в час\n";
```

Цикли

• Цикъл е операция, която се повтаря N на брой пъти

• Спестява ръчното писане на един и същ код

• Едно от най-мощните оръжия в програмирането

Оператор while

• Синтаксис:

```
while(<условие>)
<команда>;
```

• Докато <условие> е истина ще се изпълнява <команда>

• Силно препоръчително е в <команда> да се извършва действие, което да превърне <условие> в лъжа!

Оператор while

```
while(true)
      std::cout<<"I love C++\n"; //безкраен цикъл
unsigned i =0;
while(i<1000)
      std::cout<<i; //ще изпише числата от 0 до 999
      ++i;
```

Композиция do...while

• Синтаксис:

```
do
<команда>;
while(<yсловие>);
```

- Първо ще се изпълни <команда>, а после докато <условие> е истина ще се изпълнява <команда>
- Същата идея като while, но гарантирано цикълът ще се изпълни поне веднъж

Оператор break

• Aко break се извика в цикъл, цикълът се прекъсва.

```
unsigned i = 0;
while(true)
if(i==99)
break; //ето как можем да счупим безкраен цикъл след 100 стъпки else
++i;
```

Оператор continue

- Оператор continue прекратява командата в цикъла
- За разлика от оператор break, оператор continue не прекратява цикъла, а само командата, като цикълът продължава все едно нищо не се е случило

```
• Пример: принтиране на всички четни числа от 1 до 1000 int counter = 0; while(counter<1000) { ++counter; if(counter%2!=0) continue; std::cout<<counter<<' ';
```

Оператор for

• Синтаксис: for(<израз1>; <условие>; <израз 2>)<тяло>

- Работа:
- 1. Изпълнява се <израз1>
- 2. Проверява се <условие>
- 3. Ако <условие> е истина се изпълнява <тяло>, ако не е излизаме от цикъла
- 4. Изпълнява се <израз2>
- 5. Връщаме се в 2.

Оператор for

```
for(unsigned i =0; i<1000; ++i)
      std::cout<<"Няма да говоря в час\n";
for(unsigned i =0; i<1000;++i)
      if(i%2 == 0) //ако трябва да се редуват две изречения
            std::cout<<"Няма да говоря в час\n";
      else
             std::cout<<"Ще слушам класната\n";
 //можеше просто двете изречения да се обединят в едно
```

Вложени цикли

- Реален пример, който използвах наскоро. Исках да си изведа всички числа от 1 до 100 по хиляда пъти.
- Но как да ги изведем без да ги пишем ръчно?

```
for(unsigned i =1; i<=100; ++i)

for(unsigned j = 0; j<1000; j++)

std::cout<<i<' ';
```

Работещи, но странни и непрепоръчителни употреби на for

```
unsigned i = 0;
for(; i<1000; ++i)
      std::cout<<"Няма да говоря в час\n";
unsigned i = 0;
for(; i++<1000;)
      std::cout<<"Няма да говоря в час\n";
```

Работещи, но странни и непрепоръчителни употреби на for

```
    unsigned i = 0;
    for(; ;){
    std::cout<<"Няма да говоря в час\n";</li>
    if(++i==1000)
    break;
}
```

Работещи, но странни и непрепоръчителни употреби на for

for(unsigned i =0; i<1000; std::cout<<"Няма да говоря в час\n", ++i);

- Всичките тези примери имат една и съща функция, НО не е добра практика да ги ползвате!!!
- Ако няма да използвате for така както трябва, то помислете дали while не е по-добра алтернатива
- Ако на контролното имате код като горните, просто си обърнете цикъла от for в while

Примерно преобразувание

```
for(unsigned i = 0; i<15; std::cout<<i<"\n", i+=3, --i);</li>
• Преобразуване:
unsigned i = 0;
while(i<15)
       std::cout<<i<"\n";
       i += 3;
       --i;
```

• След преобразуване четимостта е в пъти по-голяма

Задачи за вас#6

• Отидете на <u>www.menti.com</u>

Задача

• Какво ще се изведе на конзолата?

• Отговор: Безкраен цикъл, защото і само ще нараства и никога няма да стане по-малка от 0

Задача

```
Ще се изведе ли нещо на конзолата?

for(unsigned i = 0; i<10; ++i)
{
    for(unsigned j = i; j<50; ++j)
        if(j == 25)
        break;
    std::cout<<i;
}
```

• Отговор: да, 10 пъти і (0123456789), защото break ще счупи само вложения цикъл, но не и главния

Задача

• Колко пъти ще се изпише "Няма да говоря в час"?

```
unsigned i = 0;
for(; i++ ;){
    std::cout<<"Няма да говоря в час\n";
    if(i>=1000)
        break;
}
```

Отговор: 0, защото i++ връща стойност 0=>false=>цикълът ще приключи преди да е започнал

Супер сте!

• 10 минути почивка

• Нощуването във ФМИ е тежко само първия път ! 😊

Функции

• Парче код, което изпълнява някакво действие

• Може да връща даден резултат

• Един и същ код може да се използва многократно

• Освобождава място в main()

Синтаксис

- <сигнатура> <идентификатор> ([<формални_параметри>]){ <тяло> }
- <сигнатура> ::= [<тип_резултат> | void]
- void = празен тип, не връща резултат

- Ако типът на резултата се пропусне, подразбира се int
- Ако функция със сигнатура различна от void не връща стойност се получава грешка при компилация

Синтаксис

• <сигнатура> <идентификатор> ([<формални_параметри>]){ <тяло> }

- Ако има формални параметри, то трябва да се специфицира типът им
- Ако параметър е примитивен тип данна или някакъв обект, то се създава нов обект в scope-а на функцията!

Извикване на фунцкия

• <име>([<фактически_параметри>]);

- Извикването на функция всъщност е операция с много висок приоритет
- Типът на фактическия параметър се съпоставя с типа на съответния формален параметър
- Ако се налага, прави се преобразуване на типовете <формален_параметър> = <фактически_параметър>

Връщане на резултат

- return [<израз>];
- Оператор за връщане на резултат на функция
- Типът на <израз> се съпоставя с типа на резултата на функцията ако се налага, прави се преобразуване на типовете
- Работата на функцията се прекратява незабавно
- При сигнатура void, return не връща нищо, а просто прекъсва функцията(не е задължителен)

Примери

• Функция намираща сбора на 5 числа int Sum (int a, int b, int c, int d, int e) return (a+b+c+d+e); или int Sum (int a, int b, int c, int d, int e) int temp = a+b+c+d+e; return temp;

Примери

```
bool ValidateData(int a)
       if(a>=1000)
               return true;
       if (a%2 != 0)
               return false;
```

//Грешка при компилиране(undefined behaviour), защото не всички възможни изходи връщат стойност

Q&A

• Q: Примерите дотук изглеждат тривиални и прекалено лесни, за да се наложи да използваме функция. Какво ще стане ако просто си ги въвеждам всеки път?

- А1: Кодът ти ще е претрупан с повтарящи се фрагменти, а това намалява качеството на кода. Некачественият код е за други ВУЗ-ове.
- А2: Ако решиш да промениш нещо ще трябва да пренаписваш кода навсякъде. Това е загуба на време, а и може да е източник на грешки.
- А3: Виж в следващия слайд.

Пример

• Алгоритъм за проверка дали едно число е просто

```
bool IsPrime(int a)
        if(a<2)
        return false;
                             Защо не ползвам else if и else?
        if(a==2)
                return true;
        for(unsigned i = 3; i*i<a; i+=2)
                if(a\%i == 0)
                         return false;
        return true;
```

Пояснение относно параметрите

- Не са задължителни
- Създават се нови обекти, като при примитивните типове данни това е много бърза операция, но при някои други данни може да е много бавно
- Новите обекти са равни на оригиналните, но не са свързани с тях
- Ако промените временен обект във функцията, оригиналният не се променя

Пояснение относно параметрите

- Подредбата им е от значение
- Добра практика е да са константни ако нямаме намерение да ги променяме
- В тялото на функцията не може да се създават нови променливи с имена на параметри
- Ако вече сте забравили
- Новите обекти са равни на оригиналните, но не са свързани с тях

Функция разменяща стойностите на 2 променливи

```
void swap(double a, double b)
{
    double c = a;
    a = b;
    b = c;
}
```

- Нищо няма да се случи, защото а и b са нови временни обекти.
- Тези променливи не са свързани с променливите, които сме подали като параметри!!!

Overloading

- Възможно ли е да имам функция, която да прави повече от 1 дейстивие в зависимост от подадените параметри
 - Пример Sum(1,2,3), Sum(1,2,3,4), Sum(1.55,1.2)

• Отговор: да, това се нарича function overloading

Декларация на функция

- <декларация_на_функция> ::= <сигнатура>;
- Декларацията е "обещание" за дефиниция на функция
- Декларацията не е задължителна
- Една функция може да бъде декларирана няколко пъти, но може да бъде дефинирана само веднъж
- Неизпълнените обещания водят до проблеми...
 - ...освен когато никой не разчита на тях

Декларация на функция - пример

• Този похват се нарича forward declaration, ще го разглеждате по ООП

Overloading

- Една функция може да има безброй много overloads
- При извикване на функцията, компилаторът се грижи да намери правилният overload на функцията
- Компилаторът може да направи преобразуване на данните ако се налага
- Ако не намери подходящ се получава грешка при компилиране
- Ако намери повече от 1 подходящ се получава грешка за двусмислие

Примери за overloading

- 1. void cout(char a){std::cout<<a;}</pre>
- 2. void cout(int a){std::cout<<a;}</pre>
- 3. void cout(char a, int b){std::cout<<a<<'-'<<b;}
- 4. void cout(double a, char b){std::cout<<b<<'-'<<a;}
- 5. void cout(bool a){std::cout<<a;}</pre>
- 6. void cout(char a, bool b, int c){std::cout<<a<<b<<c;}
- 7. void cout(const int a){std::cout<<a;}
- 8. void cout(char a, unsigned b){std::cout<<a<<'-'<<b;}
- 9. char cout(char a){return a;}

Примери за overloading

- 1. void cout(char a){std::cout<<a;} //двусмислие с 9
- 2. void cout(int a){std::cout<<a;} //двусмислие със 7
- 3. void cout(char a, int b){std::cout<<a<<'-'<<b;} //двусмислие с 8
- 4. void cout(double a, char b){std::cout<<b<<'-'<<a;}
- 5. void cout(bool a){std::cout<<a;}</pre>
- 6. void cout(char a, bool b, int c){std::cout<<a<<b<<c;}
- 7. void cout(const int a){std::cout<<a;} //двусмислие с 2
- 8. void cout(char a, unsigned b){std::cout<<b<<'-'<<a;} //двусмислие с 3
- 9. char cout(char a){return a;} //двусмислие с 1

Как може да се отстранят тези двусмислия

- void cout(char a, int b){std::cout<<a<<'-'<<b;}
- void cout(char a, unsigned b){std::cout<<b<<'-'<<a;}

- void cout(char a, int b){std::cout<<a<<'-'<<b;}
- void cout(unsigned b, char a){std::cout<<b<<'-'<<a;}

• Важно! За компилатора има значение подредбата на параметрите. Ако спрямо дадената подредба няма отговаряща функция се получава грешка при компилация

Как може да се отстранят тези двусмислия

• Другите 2 двусмислия няма как да се отстранят така

• Може да се промени името на някоя от функциите

• Може една от функциите да има нов параметър, който да не се използва

char cout(char a, bool useless){return a;} //лоша практика

Параметри по подразбиране

• Възможно е да имате програма, в която 90% от случаите подавате един и същ параметър на дадено място

• C++ позволява да имате стойност по подразбиране за 1 или повече параметри, които не се налага да уточнявате при извикване на функцията

Параметри по подразбиране

• Синтаксис: void Cout(int a, int b = 5){std::cout<<a<<' '<<b;}

```
Cout(4); //4 5
Cout(3,6); //3 6
```

• Параметрите по подразбиране трябва винаги да са в края!!!

• void Cout(int a){}; //ще се получи двусмислие

Параметри по подразбиране

• void Cout(int a, int b = 5, char c = 't'){std::cout<<a<<' '<<b<<' '<<c;}

```
Cout(4); //4 5 t
Cout(3,6); //3 6 t
Cout(3, '0');//3 48 t
```

- '0' има стойност 48 в ASCII => компилаторът го разглежда като int със стойност 48
- Параметрите по подразбиране винаги са в последователността, в която са дефинирани, не могат да се прескачат

Стекова памет

- Извикването на функция е с много висок приоритет
- Но какво става ако се извика функция в тялото на друга функция?
- Коя функция ще е с по-голям приоритет?
- Отговор: Тъй като извикването на функция е с много висок приоритет, ако в тялото на някоя функция извикаме друга, то втората ще е с по-голям приоритет и след като се изпълни ще се върнем в предната.

Стекова памет

- Какво е стек?
 - Съставна структура от данни, за която ви е още рано?
 - Информация за това какво е стек има включена в бонус материалите
- Как да си обясня стекова памет тогава?

Стековата памет на интуитивно ниво

- Майстор Тричко прави ремонт. Задачата му е да смени кранчето за студената вода.
- 1.Той започва да го сменя, но се обляга на мивката и я изкъртва.
- 2.Сега задачата му е първо да смени мивката, но докато го прави спуква тръба.
- 3.Сега задачата му е да оправи тръбата, но за да го направи трябва първо да спре течащата вода.
- 4.Той спира водата.
- 3.След това оправя тръбата.
- 2. После оправя мивката.
- 1. Накрая сменя и кранчето за студената вода.

Задачи за вас#7

• Отидете на <u>www.menti.com</u>

• Какво ще се изведе на конзолата?

```
float Rational(int a, int b)
{
    return a/b;
}
std::cout<<Rational(6.4, 1.6);</pre>
```

• Отговор: 6, защото 6.4 ще стане се обърне в int и ще стане 6, а 1.6 ще стане 1 => 6/1 = 6

• Ще се получи ли грешка при компилация и ако да защо?

```
void empty(){}; //дефиниция void empty(); //декларация след дефиниция
```

• Отговор: не, позволено е да имаме декларации и след дефиницията

• Какво ще изведе следната програма?

```
void abs(int a)
{
    if(a<0)
        a*=-1;
}
int numb = -5;
abs(numb);
std::cout<<numb;</pre>
```

• Отговор: -5, преговорете си частта със създаването на нови обекти

Време за въпроси

• Дано е останало такова

Благодаря ви за вниманието!

- Поне по моя преценка тази презентация съдържа всичко необходимо, за да изкарате максимален брой точки на контролното
- Отделете време за специфичните неща, които могат да ви се паднат
- Успех на контролното!

^{*}Ако тествате код от презентацията имайте предвид, че Power Point преобразува '' в някакъв символ, който не се разпознава от C++, затова ако имате проблеми с кода, просто заменете тези символи с истински ''

Източници

- Отворени разработки на доц. Трифонов
- Голяма част от информацията е сверена с https://en.cppreference.com
- Авторският код е проверяван на VisualStudio2017

Бонус материали

• Следващите слайдове са като бонус, като материалът в тях все още не е изучаван

Важни неща относно ASCII на този етап

• Може да се извършват математически операции със символи (търпение, скоро ще дефинираме и какво са мат. операции)

- За да преобразувате символ число в число, от символа трябва да извадите 48 или символа '0'
 - '9' 7 = 50, защото '9' има числена стойност 57
 - '9' '0' 7 = 57 48 7 = 2

- Главните букви са преди малките
- Разстоянието между малка и главна буква е 2^5 = 32

Изборен тип

- Ключова дума enum
- Стойност [-2³¹;2³¹ -1]
- Стойностите на променливите могат да бъдат явни и неявни
 - enum colours {red, blue, yellow}//red = 0, blue = 1, yellow = 2
 - enum subject {DIS = 6, Algebra = 15, DSTR}//DSTR = 16

• Какво ще изведе на конзолата следният код? enum food {apple = 3, bread = 2, orange}; std::cout<<orange;

• 3, няма проблем две члена на 1 enum да имат равни стойности

```
    Ще се компилира ли следният код?
    int main(){
    enum age {Medieval, ModernTimes, age};
    return 0;
    }
```

• Ще се компилира, но няма да може да се създават променливи от тип age, защото компилаторът ще се обръща към члена age, а не към типа на променливата.

Запазени думи в С++

• https://en.cppreference.com/w/cpp/keyword

Оператор,

- Сложен за обяснение на техническо ниво
- Лесен за обяснение на интуитивно ниво

• Използва се при изреждане

- char a, b, c, d; //деклариране на 4 променливи
- int a=7, b=1, c=4, d=12; //деклариране и инициализиране на 4 променливи

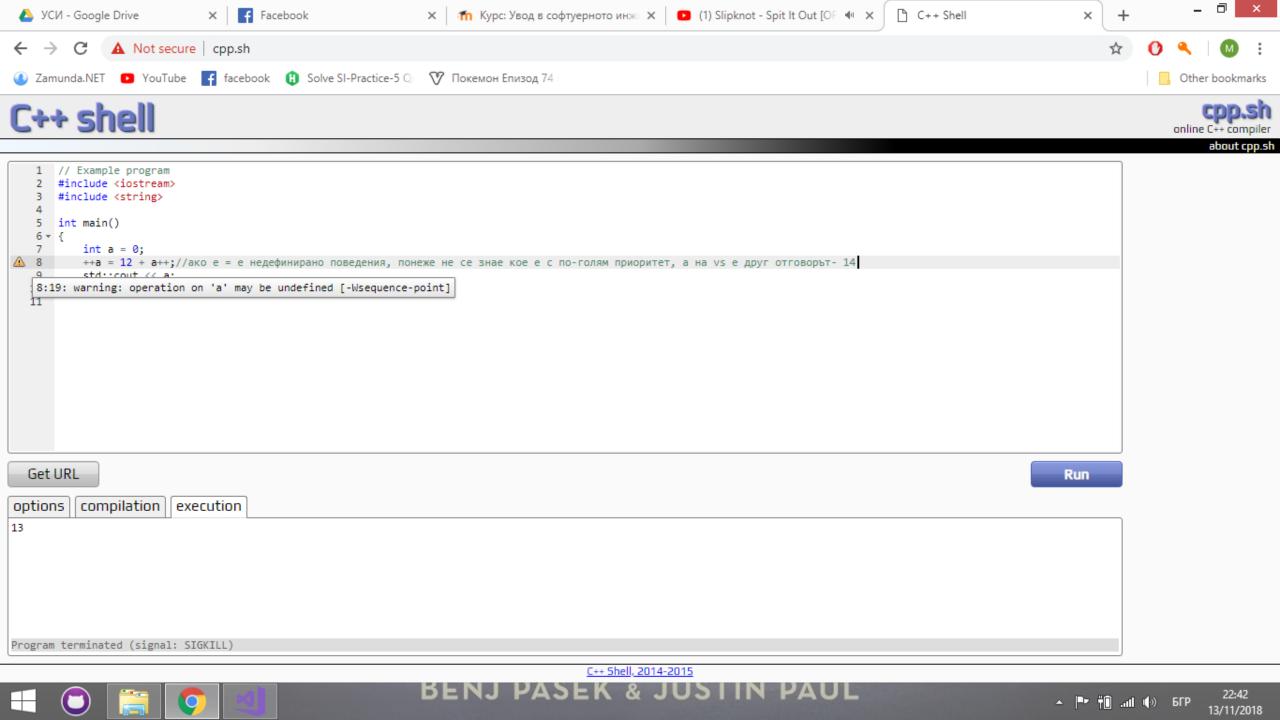
Нещо екзотично

```
int m, n=1;
m = (cout << n, n); //m=1
int n = 1;
int m = (++n, std::cout << "n = " << n << '\n', ++n, 2*n);
std::cout << "m = " << (++m, m) << '\n';
n=2
m=7
```

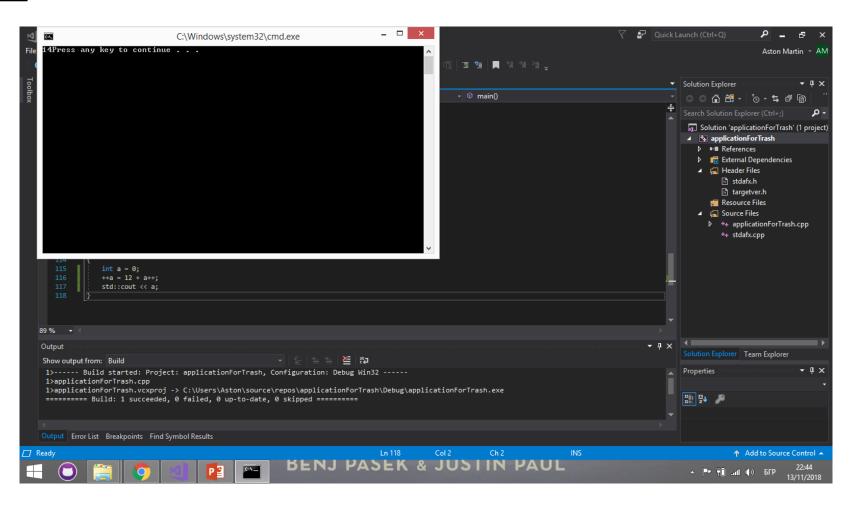
Пояснение

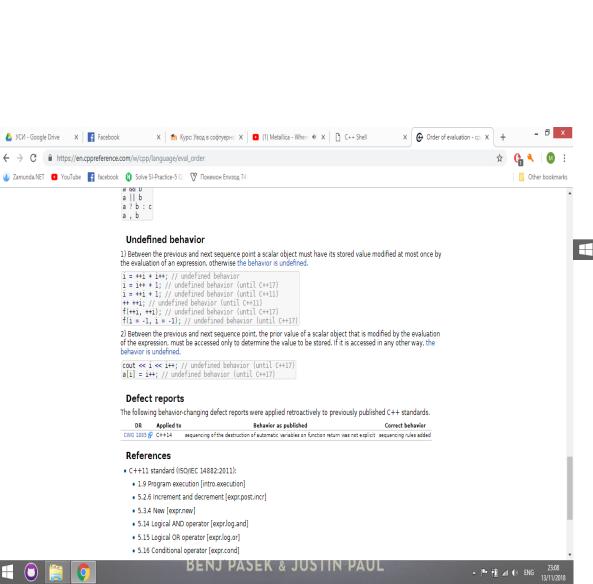
7. Извеждаме т

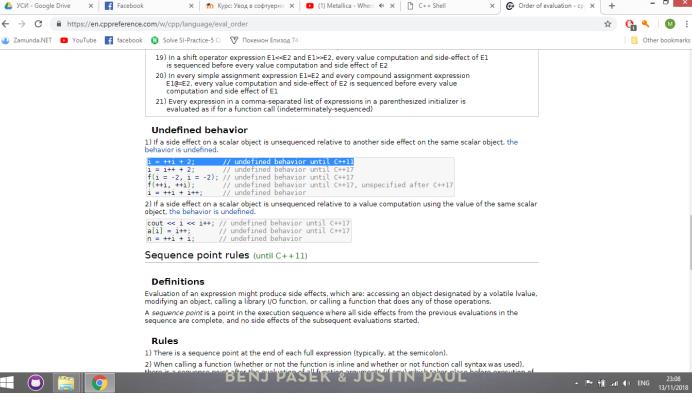
```
int n = 1;
int m = (++n, std::cout << "n = " << n << '\n', ++n, 2*n);
std::cout << "m = " << (++m, m) << '\n';
1. п става 2
  извеждаме n
3. п става 3
4. п става 6
  присвояваме стойност 6 на т
6. m става 7
```


https://en.cppreference.com/w/cpp/language/eval_order

- https://stackoverflow.com/questions/4176328/undefined-behavior-and-sequence-points
- Има готино обяснение за всичките версии

Масиви

- Масивът е съставен тип данни
- Представя крайни редици от елементи
- Всички елементи са от един и същи тип
- Позволява произволен достъп до всеки негов елемент по номер (индекс)

Синтаксис

- <тип> <идентификатор> [[<константа]] [= { <константа> [, <константа>] }] ;
- Примери:
 - bool b[10];
 - double $x[3] = \{0.5, 1.5, 2.5\}, y = 3.8;$
 - int a[] = $\{3 + 2, 2 * 4\}$; \iff int a[2] = $\{5, 8\}$;
- За всички фенове на Java и C#
- bool[10] b; е невалиден израз

Операции за работа с масив

• Достъп до елемент по индекс: <масив>[<цяло_число>]

• Примери: x = a[2]; (rvalue) a[i] = 7; (lvalue!)

• Броенето на индексите започва от 0

• Внимание: няма проверка за коректност на индекса!

Операции за работа с масив

• Няма присвояване a = b

• Няма поелементно сравнение а == b винаги връща false ако а и b са различни масиви, дори и да имат еднакви елементи

• Няма операции за вход и изход std::cin >> a; std::cout << a;

• std::cout << a; извежда адреса на а (не важи за символен низ)

Символен низ

• Описание: Символен низ наричаме последователност от символи последователност от 0 символи наричаме празен низ

• Представяне в C++: Масив от символи (char), в който след последния символ в низа е записан терминиращият символ '\0'

Относно '\0'

- Първият символ в ASCII таблицата, с код 0
- Използва се като прекъсвач(терминатор) от много функции за символни низове, за да се определя края на низа

• Може да се сложи в средата на масив от символи char a = {'H', 'e', 'l', '\0', 'o'}; //символният низ е "Hell"

Символен низ

Примери:
char word[] = { 'H', 'e', 'l', 'l', 'o', '\0' };
char word[6] = { 'H', 'e', 'l', 'l', 'o' };
char word[100] = "Hello";
char word[5] = "Hello"; //валиден масив е, но не е символен низ
char word[6] = "Hello";
char word[5] = { 'H', 'e', 'l', 'l', 'o' };

stack

- Стекът е линейна структура от данни в информатиката, в която обработката на информация става само от едната страна наречена връх. Дъното не е и не трябва да е достъпно. Стековете са базирани на принципа "последен влязъл пръв излязъл".
- Стекът теоретично може да събере безкраен брой обекти, но на практика само краен брой, ограничен от количеството памет. Обектите могат да се поставят и да се четат (вадят) единствено от горната страна на стека. Стекът има три операции:
- push (добавяне) поставя нов обект върху стека
- pop или pull (изваждане/изтегляне) вади най-горния (последно добавения) елемент от стека
- peek (надникване) показва най-горния елемент от стека без да го изважда

stack – начин на работа

